

Strategisk plan för Kungsholmens parklekar

I kommunfullmäktiges budget för 2024 ges alla stadsdelsnämnder i uppdrag att ta fram parkleksplaner.

”Parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll ska utvecklas genom utökade öppettider, stärkt bemanning och vid behov upprustning. Staden ska ha en enhetlig och tydlig plan kring hur befintliga parklekar kan utvecklas och bevaras. För detta arbete ansvarar fastighetsnämnden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med exploateringsnämnden.

Som en del av detta ska stadsdelsnämnderna upprätta en parkleksplan som beskriver nuläget för respektive parkleksbyggnad och pekar ut behovet, utveckling och upprustning av dessa de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi”

Detta arbete ska inkludera frågor om detaljplan och bygglov. Stadsledningskontoret har även ett uppdrag att tillsammans med övriga utreda en långsiktig modell för driftbudgeten.

För att hjälpa stadsdelsförvaltningarna att ta fram sina parkleksplaner samt för att få in relevant information till det samordnande uppdraget har fastighetskontoret tagit fram en enkät som kontoret ber stadsdelarna fylla i för varje parklek. För de strategiska frågorna har kontoret även tagit fram förslag på frågor för stadsdelarna att ha med sig i arbetet framåt vad gäller prioritering och utveckling av parklekarna som helhet i respektive stadsdel.

Kartbild som samlat visar geografisk utspridning av alla stadsdelens parklekar

På Kungsholmen finns tre parkleksverksamheter lokaliserade enligt kartan ovan. Kronobergs- och Rålambshovsparklekar drivs i egen regi och har sex anställda. Vängåvans parklek på Stora Essingen drivs i formen av ett idéburet partnerskap (IOP) med den ideella föreningen Vängåvans vänner.

Huvudbyggnaderna i parklekarna ägs och förvaltas av fastighetskontoret.

Huvudbyggnaderna, som varje parklek har, är små i förhållande till antalet besökare och verksamhetens omfattning. De har ett par rum för inomhusverksamhet, kök, allmän toalett och personalutrymmen med kontor, toalett, omklädningsrum och pentry (gäller ej Vängåvans parklek). I parkleksbyggnaderna finns det några mindre förråd.

Parklekarna är beroende av att ha funktionella bodar att förvara lekmaterial och utrustning i eftersom den största delen av verksamheten bedrivs utomhus.

Säkerheten är en viktig aspekt för förråd och bodar i parklekarna eftersom löst material inte får finnas kvar ute när parkleken inte är bemannad. Dels för att material inte ska försvinna eller förstöras i parkleken men också på grund av brandrisken.

Det är viktigt att det finns belysning i och utanför bodarna för att skapa en bra arbetsmiljö för personalen under den mörka årstiden.

Följande bodar, förråd och tak behövs i parklekarna utifrån att verksamheten i huvudsak bedrivs utomhus året runt:

Snickarbod

Snickring är en regelbunden aktivitet i parklekarnas verksamhet där barn får lära sig att hantera verktyg, foga samman trä och konstruera utifrån sina egna idéer. Det behöver finnas el och belysning i snickarboden och den behöver vara relativt stor för att få plats med arbetsytor, snickarbänk, verktyg och virke.

Förråd för cyklar

Cyklar, kärror och andra fordon på hjul har en central plats i parklekarnas uteverksamhet för att barn ska få röra sig och leka. Det behöver vara ett förråd på cirka 20 kvadratmeter för att cyklarna ska få plats och för att personalen inte ska behöva lyfta cyklarna in och ut.

Grillplats

Många föräldrar med barn, förskole- och fritidshemsgrupper kommer till parkleken och vill ha möjlighet att grilla för att äta lunch eller mellanmål. Det behöver därför finnas en större eldstad i parklekarna med tak och avskärmning i form av väggar och jalousier som går att dra ner då parkleken inte är bemannad, på grund av brandrisken.

Förråd för förvaring av utomhusmaterial

Det behöver finnas ett par förråd för förvaring av lekmaterial, utrustning och verktyg.

Lekmaterial som finns i bodarna kan till exempel vara bollar (till bandy, fotboll, basket mm), mindre fotbolls/bandymål, bandyklubbor, basketkorg, hopprep, stylvor, schackpjäser, bowlingkäglor, mindre spadar och hinkar till sandlådor, asfaltskriter, stafflier, skateboards, hjälmar, stjärtlappar, utomhusmadrasser och liknande.

Material som behövs för underhåll, grill och odling kan till exempel vara skottkärra, pirra, sopkvastar, skyfflar, vattenslangar, vattenkannor, sandspridare, sandsopare, grillkol, odlingsjord, sand och liknande.

Utrustning kan också vara högtalaranläggning, parasoll, extra bord och stolar, stolpar och avstängningsband.

Lekhus

Det behöver finnas lekhus/lekstuga för de yngre barnen där de kan leka hemlek, affär och liknande.

Förråd för sopor och återvinning

Det behöver finnas ett förråd eller byggnad för sopkärl där dagliga sopor kan slängas och även utrymme för återvinningskärl.

Kronobergsparkens parklek -Kronobergsgatan 4B

Kronobergs parklek är en lokal parklek med många besökande barn och vuxna från närområdet. Öppettiderna är kl.9-17 måndag till fredag och parkleken har cirka 6000 besökare per månad med säsongvariationer.

Det tidigare parklekshuset som brann ner 2023, var cirka 130 kvm stort och hade toalett och en liten cafédel för besökare samt två aktivitetsrum. Lokalen fyllde en viktig funktion för mindre grupper av barn som ville komma in under den kalla årstiden och om de ville vara ifred. Den besöktes också av vårdnadshavare med yngre barn som vill komma in och äta eller leka i en lugnare miljö.

Byggnaden var cirka 50 år och konstruktionen var av ett enklare slag men fungerade i stort för verksamhetens behov.

Stadsdelsnämnden har tagit beslut om att en ny tillfällig paviljong ska hyras in samtidigt som fastighetskontoret fått i uppdrag av nämnden att ta fram ett förslag på ny permanent parkleksbyggnad.

I den tillfälliga paviljongen som sätts upp sommaren 2024 kommer det att finnas toalett, cafédel och två aktivitetsrum för besökare samt personalutrymmen för fritidsledarna i verksamheten. Fritidsgården Kuggen kommer också att flytta sin verksamhet till parkleken i augusti. Hyreskostnaden för den tillfälliga paviljongen kommer att vara cirka 1 miljon kronor per år.

I Kronobergs parklek finns det fyra förråd/komplementbyggnader som fyller en viktig funktion för verksamheten. Ett förråd för ca 20 cyklar, bollar, bandyklubbor och liknande. En bod med snickarverktyg och snickarbänkar där även några barn kan vara under tak och snickra.

I ett förråd förvaras säsongsmaterial som behövs för att sköta parkleken, tex skottkärra, skyfflar, vattenslang, virke och liknande. Ett förråd rymmer förbrukningsmaterial som grillkol, hushållspapper och liknande.

När stadsdelsförvaltningen tillsammans med fastighetskontoret planerar för en ny permanent byggnad finns möjlighet att skapa ett parklekshus med en modern byggstandard för el, ventilation, uppvärmning och liknande.

Eftersom förvaltningens fritidsgård inte får vara kvar i sina lokaler i Rålambshovsskolan kommer den att flyttas till Kronobergs parklek med eftermiddags- och kvällsverksamhet för barn i högstadieåldern.

Den nya permanenta parklekslokalen kommer att anpassas till behov som både parklekens och fritidsgårdens verksamhet har.

Tanken är ett Kronobergs parklek ska ha en inriktning för barn i skolåldern och att aktiviteter och material inomhus anpassas för dem.

Lekutrustningen utomhus i parkleken förvaltas av avdelningen för stadsutveckling inom Norra Innerstaden.

- Den lekutrustning som finns i parkleken är: stor snurrlek, klätterställning i tre våningar med rutschkana. Gungställning 6-platser, 3 babygungor och 3 vanliga gungsitsar samt gungställning med kompisgunga, markförankrat pingisbord, fjädergungdjur, gungande bil, cykelkarusell, sandlåda med sandlekbord, lekhus i anslutning till sandlåda, tubrutschkana, karusell/snurrande stolpe, bollplan med asfalt och 2st basketmål, utedusch och grill.

I samband med branden 2023 förstördes en klätterställning med rutschkana, gungbräda och lekbrandbil som behöver ersättas.

Det finns en avskild inhägnad lekplatsen för yngre barn på kullen med sandlåda, klätterställning för små barn med liten rutschkana, lekhus och gungställning med 2 gungor.

Rålambshovs parklek - Smeduddsvägen 6

Parkleken är mycket populär och har besökare både från Kungsholmen och andra delar av staden. Det kommer cirka 13 000 besökare per månad med säsongsvariationer. Öppettiderna är kl.9-17 måndag till fredag och kl.10-15 varannan lördag.

Större delen av huvudbyggnaden används för parkleksbesökare och personalutrymmen. Cirka 25% av byggnaden används av den öppna förskolan som har egen entré och ingång samt egen inhägnad utegård.

Lokalen är 157 kvm inklusive den del som är öppen förskola och hyran är cirka 120.000:- per år.

Det finns två förråd med material och utrustning där ca 20 cyklar förvaras, ljudutrustning, spadar, sandsop, skottkärra, grillkol mm.

Lekhus som framförallt används av de yngre barnen i parken och i anslutning mellan dem finns ett virkesförråd. En större snickarbod finns med verktyg, arbetsbänk och liknande.

Parkleken erbjuder många aktiviteter utomhus och lekutrustningen byts ut kontinuerligt. Mycket har bytts ut succesivt de senaste tio åren. Grilltak (renoverat 2024) och grill, stor klätterställning och studsmatta (2023), sandlek (delar renoverade 2020), flera lekhus för barnen, skateramp (2020), liten klätterställning - kombinationsredskap 1, liten klätterställning - kombinationsredskap 2 (2019), släntrutsch, kompisgunga, gungor, bollplan (2017), linbana, vippgunga, snurrkopp, lekbåt, balansrep, pingisbord, plaskdamm och dusch samt flera egensnickrade lekmiljöer.

Vängåvans parklek - Essinge kyrkväg 3

Parkleken drivs av den ideella föreningen Vängåvans vänner som ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med stöd av stadsdelsnämnden. Föreningen driver även en stor mellanstadieverksamheten i samma byggnad som parkleken med cirka 200 inskrivna barn.

Det arbetar ett större arbetslag i verksamheten som främst finansieras av mellanstadieverksamheten. Stadsdelsförvaltningen ger ett verksamhetsbidrag som innebär att parkleken är bemannad 11-17 måndag till torsdag och 10-17 på fredagar. Det är tre personer som delar på ansvaret för parkleksverksamheten.

Huvudbyggnaden är cirka 145 kvm med en årshyra på cirka 120.000:-.

Huvudbyggnad har kök och två verksamhetsrum som används både för parkleksbesökare och mellanstadiebarn. Främst mellanstadiebarn på em.

Cykelförrådet används för att förvara ca 15 cyklar. I snickarboden finns verktyg och material och några barn kan snickra inomhus. Bredvid den står ett större lekhus där barnen kan leka i en hemvrå. Det finns inga större förråd inomhus

Hela utemiljön kommer rustas upp med start sommaren 2024 och avslut 2025. Mycket av befintlig utrustning kommer att bytas ut. Efter upprustningen kommer följande att finnas:

Bollplank, gungbil, pingisbord, studsmatta, picknickbord, grilltak och utegrill, multisportplan för olika bollspel, streetbasket, stor klätterlek med rutsch, liten klätterlek med rutsch,

gungdjur/gungbräda, balanslek, gungor, sandlek, cykelslinga, lekhus, plaskdamm och dusch.

Vad finns det för utvecklingsbehov i respektive parklek?

Rålambshovs parklek är välbesökt av barn och vuxna i alla åldrar och erbjuder många olika möjligheter till lek och aktiviteter. Förvaltningens plan är att fortsätta att erbjuda en liknande verksamhet som den som finns idag.

Husgrunden renoverades för ett par år sedan och huset bedöms vara i gott skick. Under 2024 byts taket på huset och ytterväggarna målas om.

Kronobergs parklek är i en utvecklingsfas och kommer att få en ny permanent parkleksbyggnad inom ett par år efter att den tidigare byggnaden brann ner. Den nya byggnaden kommer att skapa möjligheter för att höja byggstandarden i huset och även anpassa den mer till dagens verksamhet. Eftersom fritidsgården i stadsdelen ska integreras i den nya byggnaden kommer den att anpassas mer till barn i mellan- och högstadieåldern.

Stadsdelsförvaltningen ger ett verksamhetsbidrag till Vängåvans parklek på Stora Essingen. I den lokalen bedriver Vängåvans vänner även en stor mellanstadieverksamhet med cirka 200 barn från närliggande grundskolor, vilket påverkar förutsättningarna för parkleken, framförallt på eftermiddagarna.

Förvaltningen och Vängåvans vänner har ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) för parkleken och ett avtal som gäller till den 30 april 2026. Verksamheten och formerna för samarbetet kommer att ses över de kommande åren.

Parkleksbyggnaden som Vängåvans vänner har sin verksamhet i är nedsliten och behov av upprustning både invändigt och utvändigt.

Förråd för sopor och återvinning

Det behöver finnas förråd eller byggnad för sopkärl där dagliga sopor kan slängas och även med möjlighet för återvinningskärl. Idag finns kärl för hushållssopor med det finns inga möjligheter att förvara återvinningskärl utomhus. Detta är något som fastighetskontoret behöver se över och förbättra.

Övrigt

Den långsiktiga ekonomiska situationen

Kungsholmens stadsdelsnämnd har väl fungerande och uppskattade parkleksverksamheter som uppfyller mål och intentioner i stadens strategi för parklekar.

Förvaltningen ser dock inte att det inom överskådlig framtid går att utöka parklekens verksamhet utan att budgettilldelningen utökas.

Hyreskostnaden för Kronobergsparkens parklek kommer att öka från 150 tkr per år till 1 Mkr per år då den tillfälliga paviljongen är på plats i september 2024.

Hyreskostnaden förväntas öka ytterligare när den permanenta parkleksbyggnaden står klar om 2-3 år.

Därför behöver förvaltningen se över hur parkleksbyggnaden kan nyttjas på bästa sätt och delas mellan olika verksamhetsområden.

Behov av nya parklekar? Visa läge för ny parklek på karta

Det finns en rad stadsutvecklingsområden på Kungsholmen där många nya bostäder kommer att byggas de kommande tio åren.

Stadsdelsförvaltningen bedömning är att nuvarande parklekar kan möta de behov av bemannade lekplatser som uppstår då dessa bostäder byggs.